

AZ MTA AGRÁRTUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK AZ MTA DOKTORA TUDOMÁNYOS CÍM MEGSZERZÉSÉÉRT INDÍTOTT ELJÁRÁSBAN VALÓ KÖZREMŰKÖDÉSÉRŐL

Ezt az Ügyrendet a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvénnyel, a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Alapszabályával és Ügyrendjével, az MTA Doktori Szabályzatával az MTA Közgyűlése 2018. május 7-én fogadta el, hatályba lépett május 8-án, valamint a Doktori Tanácsának Eljárási Szabályzatával és Ügyrendjével együtt kell alkalmazni.

I.

Eljárási szabályok

A doktori ügyekben eljáró és közreműködő testületek és személyek

(D. Sz. II. fejezet 7., 13., 14. §)

1. §

(1) Az MTA doktora tudományos cím megszerzéséért indított eljárásban (a továbbiakban: doktori eljárás) testületként járnak el az MTA Agrártudományok Osztálya (a továbbiakban: osztály), az osztály tudományos/doktori bizottságai (a továbbiakban: bizottság), amelyek a következők:

- Agrár-közgazdasági Tudományos Bizottság
- Agrár- és Bioműszaki Tudományos Bizottság
- Állatnemesítési,-tenyésztési, Takarmányozási és Gyepgazdálkodási Tudományos Bizottság
- Állatorvos-tudományi Bizottság
- Erdészeti Tudományos Bizottság
- Kertészet- és Élelmiszer-tudományi Bizottság
- Mezőgazdasági Biotechnológiai Tudományos Bizottság
- Növénynemesítési Tudományos Bizottság
- Növényvédelmi Tudományos Bizottság
- Talajtani, Vízgazdálkodási és Növénytermesztési Tudományos Bizottság.

(2) A doktori eljárásban a jelen Ügyrendben, illetve a vonatkozó akadémiai szabályozásokban külön meghatározott esetekben saját hatáskörében járhat el az osztály elnöke, a bizottság elnöke és az előterjesztők.

(3) A doktori eljárásnak az osztályt érintő ügyszakában az eljárással kapcsolatos szervezési és végrehajtási feladatokat az osztály titkársági szakreferense (osztálytitkár) az Osztály Doktori Véleményező Bizottsága (ODVB) támogatásával – az MTA Doktori Tanácsa (a továbbiakban: Doktori Tanács) Titkárságával együttműködve – látja el.

Az eljárás megindítása

(D. Sz. III. fejezet 24. §, 29. §)

2. §

Az osztály doktori ügyben a Doktori Tanács elnökének az osztály elnökéhez címzett megkeresésére jár el. A megkereséshez a kérelmező által benyújtott valamennyi iratot (a továbbiakban: iratok) a Doktori Tanács Titkársága küldi meg az osztálynak és biztosítja a kérelmező elektronikus úton beküldött irataihoz való hozzáférést.

Illetékesség

(D. Sz. 29–31. §)

3. §

(1) Amennyiben a doktori eljárás lefolytatásának nincs formai akadálya, a Doktori Tanács elnöke a kérelmet és mellékleteit a kérelmező által megadott tudományos osztálynak küldi meg, majd annak elnöke - ODVB jóváhagyásával - a kérelmező által megadott tudományos/doktori bizottsághoz továbbítja. Mind az osztálynak, mind a bizottságnak a felkérés kézhezvételétől számított 15, interdiszciplináris pályázat esetén 30 napon belül kell nyilatkoznia az illetékességről vagy annak hiányáról. Nyilatkozat hiányában a felkérést elfogadottnak kell tekinteni (D.Sz. 30. § (1) és (2) bekezdése).

(2) Az illetékesség vizsgálata során a D. Sz. rendelkezéseit (29–31. §) kell alkalmazni.

(3) Inter- és multidiszciplináris pályázat esetén az illetékességre vonatkozó alapelveket, döntéseket és nyilatkozatokat a D.Sz. 16. és 30. § szabályozza.

4. §

(1) Először a kérelmező által kijelölt tudományos vagy doktori bizottság teszi meg illetékességi nyilatkozatát az osztály elnöke felé, majd a tudományos osztály teszi meg a habitusvizsgálat elvégzésére vonatkozó illetékességi nyilatkozatát a Doktori Tanács elnökének (D.Sz. 30. § (4)).

(2) A tudományos vagy doktori bizottság a habitusvizsgálati illetékességéről a következő döntéseket hozhatja:

a) Ha a pályázat a kérelmező tudományos munkássága alapján egyértelműen a bizottság hatáskörébe tartozik, akkor a bizottság megállapítja szakterületi illetékességét, elindítja a habitusvizsgálati eljárást, és az erről szóló nyilatkozatát az osztályelnöknek megküldi.

b) Ha a pályázat a kérelmező tudományos munkássága alapján elsődlegesen nem a bizottság hatáskörébe tartozik, de a bizottság a habitusvizsgálati eljárás lefolytatására interdiszciplináris vizsgálat keretében illetékesnek tartja magát, akkor az erről szóló nyilatkozatát az osztályelnöknek megküldi.

c) Ha a kérelmező tudományos munkássága nem a bizottság hatáskörébe tartozik, akkor a bizottság jelzi, hogy nem tartja magát illetékesnek a doktori habitusvizsgálat lefolytatására, és a kérelmet az osztályelnöknek visszaküldi. Ha erre mód van, javaslatot tesz más osztály vagy bizottság illetékességére.

(3) Az osztály a habitusvizsgálati illetékességéről a következő döntéseket hozhatja:

a) Ha a kérelmező tudományos munkássága egyértelműen az osztály hatáskörébe tartozik, és az osztálynak egy adott bizottsága jelezte a habitusvizsgálati illetékességét, akkor az osztály elindítja a doktori habitusvizsgálati eljárást, és az erről szóló nyilatkozatát megküldi a Doktori Tanács elnökének. Ha több bizottság is nyilatkozott szakterületi illetékességéről, akkor az osztályelnök a bizottsági elnökökkel való egyeztetést követően az osztályon belül elindítja a habitusvizsgálatot az osztály doktori bizottsága vagy az osztályon belüli interdiszciplináris bizottság bevonásával, és az erről szóló nyilatkozatát megküldi a Doktori Tanács elnökének.

b) Ha a pályázat a kérelmező tudományos munkássága alapján elsődlegesen nem az osztály hatáskörébe tartozik, de van az osztályon olyan bizottság, amely érintett a munkásság szakterületében, és jelezte az illetékességét interdiszciplináris bizottságban való részvételre, akkor az osztály a habitusvizsgálati eljárás lefolytatására osztályközi interdiszciplináris bizottsági keretek között illetékesnek nyilvánítja magát, és – megnevezve az illetékes bizottságait – az erről szóló nyilatkozatát megküldi a Doktori Tanács elnökének.

c) Ha a pályázat a kérelmező tudományos munkássága alapján nem tartozik az osztály szakterületi illetékességébe, vagyis annak egyetlen bizottsága sem illetékes, akkor az osztály megállapítja illetékességének hiányát, és a kérelmet a Doktori Tanácsnak visszaküldi. Ha erre mód van, egyúttal javaslatot tesz más osztály, esetleg bizottság illetékességére.

A tudományos/doktori bizottság feladatai

(D. Sz. 14., 15., 33. §)

5. §

(1) A bizottság az osztály elnökének kijelölése alapján jár el, és látja el a D. Sz. 14. és 15. § (1), (2) és (3) bekezdésében meghatározott feladatokat. A bizottság a doktori kérelemben foglaltak vizsgálatát az iratok hozzá való beérkezésétől számított 90 napon belül folytatja le, amelyből az előterjesztőknek 45 nap áll rendelkezésükre előterjesztésük elkészítésére. A bizottság érdemi állásfoglalását a jelzett határidőn belül írásban közli az osztállyal.

(2) A benyújtott pályázati anyagot vizsgáló előterjesztők és a bizottság feladata az adatok helyességének ellenőrzése. A bizottság feladata a tudománymetriai és tudományetikai szempontokat is figyelembe vevő komplex habitusvizsgálat lefolytatása.

A tudományos/doktori bizottság eljárása

(D. Sz. 14., 15., 17–19., 21., 33. §)

6. §

(1) A doktori eljárásban a kérelmező tudományos tevékenységének vizsgálatát és annak eredményeit az ügyben eljáró testületek számára (a bírálóbizottság előtt lefolytatandó nyilvános vita kivételével) előterjesztők mutatják be. A tudományos bizottság elnöke az iratokat – előterjesztés elkészítése érdekében – a bizottság szakmailag illetékes két tagjának (előterjesztők) adja át. Indokolt esetben egyik előterjesztőnek olyan szakember is felkérhető, aki nem tagja a bizottságnak. Ha az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személyekből a két előterjesztő nem állítható ki, a feladattal legfeljebb egy, csak PhD- vagy azzal egyenértékű fokozattal rendelkező személy is megbízható. Az előterjesztők előterjesztésüket a kérelmező tudományos munkásságáról, az eljárás lefolytatásának lehetőségéről (D. Sz. 24. §) és a lehetséges hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottságról egymástól függetlenül, írásban nyújtják be a bizottságnak.

Rövid értekezés benyújtása esetén a kérelmező korábbi tudományos teljesítményét publikációi alapján elemzik.

(2) A bizottság elnöke felkéri az előterjesztőket, hogy a kérelmező által benyújtott *Közleményjegyzék*, az MTMT összefoglaló táblázat (egyben *Publikációs Adatlap*) és a *Tudományos közéleti adatlap* adatait tételesen értékeljék a D. Sz. 33. § (2), (5) és (8)- bekezdés körében az alábbi szempontok alapján:

- a) a publikációs jegyzék tudományometriai adatai,
- b) a tudományos munkásság idézettsége
- c) a kérelmező tudományos közéleti aktivitása,
- d) a pályázó kutatómunkájának tartalma és tudományos jelentősége az adott szakterület sajátosságaihoz viszonyítva.

Az előterjesztők e szempontokat egyenként vizsgálják. Mind a négy esetben szöveges elemzést nyújtanak a jelölt teljesítményéről, nyilatkoznak arról, hogy az megfelel-e a tudományos bizottság és az MTA Agrártudományok Osztálya doktori követelményrendszerének és „kiemelkedő”, „közepes” vagy „gyenge” minősítéssel értékelik azt. Végül az értékelést összegezve nyilatkoznak arról, hogy támogatják-e a doktori eljárás elindítását.

(3) A D. Sz. 33. § (2) és (4) bekezdés alapján a vizsgálat során nem kerül sor a doktori mű érdemi részletes vizsgálatára; a mű formájával és tartalmával csak annyiban kell foglalkozni, hogy annak alapján megállapítható legyen,

- a) a kérelmező helyesen jelölte-e meg a szakterületeket;
- b) a doktori mű elbírálásra, a D.Sz.6.§., 23.§ (1), 26.§-ra és az MTA Doktori Tanács 4395/2018/DTT sz. ajánlására is figyelemmel, formailag és etikailag alkalmas-e;
- c) rövid értekezés benyújtása esetén annak alapján az eljárás lefolytatható-e;
- d) kik lehetnek azok a szakmailag illetékes bírálók és bírálóbizottsági tagok, akik leginkább részt vehetnek a doktori bírálati eljárásban.

(4) A bizottság valamennyi tagja számára legalább 8 nappal az ülés előtt elektronikus formában vagy papíralapon hozzáférhetővé kell tenni a kérelmező tudományos munkásságának összefoglalását, publikációs jegyzékét és hivatkozási jegyzékét, a bizottsági előterjesztők írásos

véleményét, valamint biztosítani kell számukra a kérelmező által elektronikusan benyújtott iratokhoz és az általa vezetett PhD munkák téziseihez (www.doktori.hu) való hozzáférést.

(5) A bizottság az előző bekezdésekben említett előterjesztéseket érdemben tárgyalja, és különösen a következő kérdésekre állást foglal, a kérdéseket egymástól elkülönítve:

- a) a kérelmezőnek tudományos munkássága alapján adományozható-e doktori cím (D. Sz. 1. § (1) bekezdés),
- b) a benyújtott doktori mű (D. Sz. 23. §) elbírálásra, és a kérelmező eredeti önálló tudományos teljesítményének megítélésére alkalmas-e. Rövid értekezés beadása esetén javasolja-e az osztálynak a rövid értekezés alapján történő eljárás lefolytatását,
- c) kiket javasol hivatalos bírálóknak, illetve a bírálóbizottság tagjainak.

A tudományos bizottság a benyújtott értekezés érdemi részletes vizsgálatát mellőzi; az értekezés tartalmával annyiban foglalkozik, hogy az elbírálásra formailag alkalmas-e. Ennek keretében nyilatkozik arról, hogy a benyújtott értekezés a pályázó, vagy az általa vezetett korábbi PhD vagy kandidátusi értekezésektől jól elkülöníthető-e. Szükség esetén nyilatkozik arról is, hogy a rövid értekezés alapján az eljárás lefolytatható-e. Az a) és b) pontban foglaltak szerinti állásfoglalást indoklással kell ellátni.

(6) A tudományos bizottság a kérelmező meghallgatását rendelheti el (D. Sz. 33. § (13) bekezdés), ha

- azt az előterjesztések tárgyalásakor szükségesnek tartja,
- az az előterjesztések meghallgatása után szükségesnek látszik.

(7) A doktori eljárásban a tudományos bizottság ülése akkor határozatképes (D. Sz. 14. § (4) bekezdés), ha azon jelen van

- a) az ügy összes előterjesztője, továbbá a bizottság legalább 7 tagja
- b) a doktori eljárásban szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal a kikötéssel, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban elfogultság, vagy összeférhetetlenség áll fenn.

(8) A tudományos bizottság az előterjesztők előzetesen írásban benyújtott véleménye ismeretében tárgyalhatja az ügyet. A bizottság álláspontjának kialakítását szolgáló ülésen a bizottság valamennyi, de legalább 7 tagja részt vesz a D. Sz. 21.§ figyelembevételével, azonban csak a D. Sz. 14. §-ának (4) bekezdésében megjelöltek szavaznak. A távollévők esetében elektronikus szavazás a doktori eljárás bizottsági ügyszakában nem alkalmazható.

A tudományos bizottság

- a doktori habitusról és annak alapján a doktori mű bírálati eljárásra bocsátásáról 1–5 pontos rendszerű szavazással alakítja ki véleményét. A szavazás eredménye akkor pozitív, ha a pontok száma meghaladja a szavazásban részt vevők által adható legnagyobb összesített pontszám 70%-át.
- a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről, valamint a többi kérdésben „igen/nem” szavazatokkal dönt, a tartózkodás nem lehetséges. Érvényes döntéshez a szavazásban részt vevők 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(9) A tudományos bizottság nyílt szavazással (igen/nem) dönt ügyrendi és eljárási kérdésekről, a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló javaslatról. Ha a bizottság egy szavazati jogú tagja titkos szavazást kér, azt el kell rendelni.

(10) Az állásfoglalást akkor lehet teljesnek tekinteni, ha mind a (8) bekezdésben részletezett titkos, mind pedig a (9) bekezdésben részletezett a hivatalos bírálókról, valamint a bírálóbizottság személyi összetételéről szóló nyílt szavazás ugyanazon a bizottsági ülésen érvényesen lezajlott.

(11) Az ülésre tanácskozási joggal meg kell hívni a Doktori Tanács illetékes tagját is (D. Sz. 14. § (6) bekezdésében).

A tudományos bizottság állásfoglalása

7. §

(1) A hivatalos bírálókról és a bírálóbizottság személyi összetételéről az eljárásra bocsáthatóság vizsgálata után akkor is állást kell foglalni, ha a bizottság alkalmatlannak tartja a kérelmezőt a doktori cím megszerzésére. A bizottság az előterjesztők véleménye alapján a hivatalos bírálók, a bírálóbizottság elnöke, titkára és tagjai helyettesítésére tartalékokat (az opponensek esetében legalább kettőt) jelöl meg.

(2) A tudományos bizottság állásfoglalásának azt a részét, amely a pályázó tudományos munkásságának értékeléséről, valamint a rövid értekezés alapján lefolytatható eljárásról szól (a D. Sz. 23. §-a (5) bekezdésnek megfelelően), szakmai indokolással kell ellátni. Nem kell indokolni a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság személyi összetételére vonatkozó javaslatot.

(3) A tudományos bizottság üléséről emlékeztetőt kell készíteni, amelynek kötelező tartalmi elemei: az ülés határozatképességének megállapítása, a határozathozatalhoz szükséges minimális szavazati szám, az előterjesztő személye, a szavazásra feltett kérdés, a szavazást megelőző vitában elhangzó érvek és a szavazás eredménye.

(4) A tudományos bizottság üléséről az emlékeztetőt a bizottság titkára készíti el. A bizottság állásfoglalását annak részletes indoklásával együtt az emlékeztetőbe kell foglalni. A bizottság állásfoglalását – vagyis az ülésről szóló emlékeztetőből szerkesztett kivonatot – a bizottság elnöke és titkára írja alá, és az ülést követő 15 napon belül, az előterjesztők írásos véleményével együtt feltölti a doktori eljárás internetes rendszerébe és megküldi az osztály elnökének.

Az osztály eljárása

(D. Sz. 34. §)

8. §

(1) Az osztály a tudományos bizottság állásfoglalását – annak beérkezésétől számított 60 napon belül – ülésen tárgyalja. Az ügy előterjesztésére az osztály elnöke – ésszerű határidő megjelölésével – az osztály szakma szerint illetékes egy tagját (D. Sz. 21. §) (a továbbiakban: osztály-előterjesztő) kéri fel. Szükség esetén MTA doktora címmel rendelkező külső szakértőt kér fel.

(2) Az osztály-előterjesztő az írásba foglalt előterjesztését az osztály elnökének adja át. Az osztály-előterjesztő nyilatkozik arról, hogy az illetékes tudományos bizottság két előterjesztője elvégezte-e az Ügyrend 6. § (2) bekezdés szerinti meghatározott értékeléseket. Az osztály-előterjesztő az előterjesztésében véleményezi a tudományos bizottság előterjesztését, nyilatkozik róla, hogy a

tudományos bizottság megfelelően járt-e el a habitusvizsgálati eljárás során (ismerteti az esetlegesen felmerült ügyrendi vagy etikai kérdéseket), továbbá nyilatkozik arról, hogy a doktori pályázat teljesíti-e az osztály minimumkövetelményeit, és ezt a tudományos bizottsági előterjesztők értékelték-e, ismerteti a bizottsági állásfoglalást.

(3) Az osztály elnöke megvizsgálja az előterjesztést abból a szempontból, hogy az tárgyalásra alkalmas-e.

a) Ha az osztály elnöke az előterjesztést tárgyalásra alkalmasnak tartja, felveszi a következő ülés napirendjére, és az osztály titkársági szakreferense közreműködésével gondoskodik róla, hogy az érdemi döntéshez szükséges teljes anyagot – beleértve a kérelmező tudományos előéletét és az érdemi döntéshez szükséges valamennyi iratot – elektronikusan vagy papír alapon az osztály valamennyi tagja az ülés előtt legalább 8 nappal megkapja. A jelölt publikációs adatai és hivatkozási listája az MTMT adatbázisában elérhető, így ezek nem kerülnek kiküldésre.

b) Ha az osztály elnöke az előterjesztést nem tartja tárgyalásra alkalmasnak, az osztály-előterjesztőt véleménye kiegészítésére hívhatja fel – megjelölve előterjesztése hiányosságát, továbbá a kérelem megítélésére további más osztály-előterjesztőt is felkérhet azzal, hogy előterjesztését 30 napon belül készítse el. Az ügy tárgyalására akkor kerülhet sor, ha mindkét előterjesztést benyújtották; ilyen esetben az osztály a tudományos bizottság állásfoglalását az előterjesztések beérkezésétől számított 30 napon belül tárgyalja.

(4) Ha az ügyben két vagy több előterjesztés készült, azok csak együttesen tárgyalhatók.

(5) Az osztály ülésére – tanácskozási joggal – a tudományos bizottság előterjesztőit meg lehet, elnökét meg kell hívni.

(D. Sz. 13. §; 23. §)

9. §

(1) Az osztály ülésén az osztály-előterjesztő nyilatkozik róla, hogy írásbeli előterjesztését fenntartja-e.

(2) Az osztály-előterjesztő nyilatkozata után az osztály elnöke megnyitja a vitát. Az osztály-előterjesztő először az osztály tagjainak kérdéseire válaszol. Ezt követi az érdemi vélemény kifejtése a kérelmező tudományos munkásságáról.

A doktori eljárásban a tudományos osztály ülése akkor határozatképes, ha azon jelen van

a) az ügy minden előterjesztője, továbbá

b) a szavazati joggal rendelkező tagjainak legalább a fele azzal, hogy a szavazásra jogosultak számából le kell vonni azokat a tagokat, akikkel szemben az eljárásban összeférhetetlenség (D. Sz. 21. §) áll fenn. A határozatképességet az Asz. 40. § (7) bekezdésével összhangban a (D. Sz. 13. § (4) a,b) alapján kell megállapítani.

(3) Az előterjesztés tárgyalását követően az osztály elnöke titkos szavazást rendel el. A tudományos munkásság érdemi megítéléséről az osztály a D. Sz. 13. §-ának (4) bekezdése szerinti szavazati joggal rendelkező tagjai titkos szavazással, „igen/nem” szavazatokkal döntenek. Az érvényes döntéshez a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó egynemű szavazata szükséges.

(4) A tudományos osztály illetékes tudományos bizottságának előzetes állásfoglalásának figyelembevételével dönt arról, hogy a kérelmező által már elért, általánosan elismert, kiemelkedő, nagy hatású tudományos teljesítmények (pl. életmű, tudományos alkotás) vagy a tudományokban általános témaművelési mód alapján a konkrét esetekben a doktori eljárás lefolytatható-e rövid értekezés alapján. A rövid értekezéshez külön összefoglalót kell mellékelni. A rövid értekezés alapján lefolytatható eljárás engedélyezéséről „igen/nem” szavazatokkal kell dönteni, tartózkodás nem lehetséges. Rövid értekezés alapján akkor folytatható le az eljárás, ha a jelen lévő szavazásra jogosultak 50 százalékot meghaladó többsége egynemű szavazatával mellette dönt.

(5) Az állásfoglalást és érdemi indokolását írásba kell foglalni. A szavazás után az állásfoglalás indokait az osztály elnöke szóban összefoglalja. Az állásfoglalás tartalmát és az indokolást – a megbeszélés során elhangzottak alapján – az osztály titkársági szakreferense foglalja írásba, és az osztály elnöke hagyja jóvá.

(6) Ha a szavazásban részt vevő osztálytag a szavazással kialakított állásfoglalással nem ért egyet, vagy ha az előző bekezdésben említett elnöki összefoglalóban foglaltakat lényegesen másképpen tartja megalapozottnak, az ülést követően 8 napon belül írásban különvéleményt nyújthat be. A különvéleményt az osztály állásfoglalását tartalmazó irathoz kell csatolni.

A hivatalos bírálók és a bírálóbizottság kijelölése

(D. Sz. 17-18., 36. §)

10. §

(1) A doktori bírálati eljárás a hivatalos bírálók és a bírálóbizottság felkérésével indul. A hivatalos bírálókat a Doktori Tanács (annak titkára), a bírálóbizottság tagjait a Doktori Tanács Titkárságának vezetője kéri fel, az összeférhetetlenség és az elfoglaltság szabályainak (D. Sz. 21. §) figyelembevételével. A bírálóbizottság kijelölésével az osztály a doktori műben foglalt tudományos eredmények minősítésére vonatkozó szakmai döntési illetékességét a bírálóbizottságra ruházza át.

(2) Indokolt esetben hivatalos bírálóként legfeljebb egy külföldi szakember is megbízható (D. Sz. 18. §).

(3) Hivatalos bírálónak az osztály három szakembert (és két tartalékot) jelöl ki. Közülük legfeljebb egy lehet PhD-fokozattal rendelkező, amennyiben az érintett szakterületnek megfelelő akadémikus vagy MTA doktora címmel rendelkező személyekből a három kötelezően előírt bíráló nem állítható ki. Ha az osztálynak kikötései vannak arra vonatkozóan, hogy melyik hivatalos bíráló helyett melyik tartalék bíráló járhat el, határozatában erről kifejezetten rendelkeznie kell.

(4) Az osztály-előterjesztő a bizottság javaslatától eltérhet: ha mást javasol e feladat ellátására, azt az osztály ülésén szóban köteles indokolni.

(5) Az osztály a hivatalos bírálók személyéről, a bírálóbizottság személyi összetételéről nyílt szavazással és „igen/nem” szavazatokkal, egyszerű többséggel dönt. Döntését nem kell indokolnia.

11. §

(1) Az osztály elnöke egyetlen iratba foglalva küldi meg a Doktori Tanács elnökének az osztály állásfoglalását, amely általában három, rövid értekezés benyújtása esetén négy részből áll:

- a) javaslat a doktori habitusvizsgálat eredménye alapján a kérelmező tudományos munkásságának megítéléséről és a bírálati eljárás lefolytatásáról;
- b) nyilatkozat arról, hogy a kérelmező tudományos teljesítménye van-e olyan kiemelkedő és nagy hatású, hogy a doktori eljárás rövid értekezés alapján is lefolytatható;
- c) döntés a doktori mű formai alkalmasságáról (nyílt szavazás igen-nem);
- d) a bírálók és a bírálóbizottság tagjainak kijelölése.

Csatolja az osztály-előterjesztő írásos előterjesztését. Megküldi továbbá az osztály az ügyben eljáró doktori bizottságának a kérelmező habitusvizsgálati eljárására vonatkozó jegyzőkönyvét a bizottság állásfoglalásával, a szavazás részletes eredményével, valamint csatolja a bizottsági ügyszakban eljárt két előterjesztő írásos véleményét.

(2) A Doktori Tanács elnöke tájékoztatja az osztály elnökét arról, hogy az eljárás engedélyezéséről és a vitára bocsátásról a Doktori Tanács milyen döntést hozott.

Eljárás a nyilvános vita után

(D. Sz. 44. §)

12. §

(1) A nyilvános vita után – három napon belül – a bírálóbizottság elnöke a bírálóbizottság írásba foglalt és indoklással ellátott állásfoglalását az MTA Doktori Tanácsa Titkárságának nyújtja be, amely azt haladéktalanul megküldi az osztálynak.

(2) Az osztály megvizsgálja a bírálóbizottság állásfoglalását. Az osztályülésen előterjesztő a bírálóbizottság elnöke, akadályoztatása esetén a bizottság általa felkért tagja.

(3) Az osztály a D. Sz. 13 § (2) bekezdés g) pontjának megfelelően a bírálóbizottság állásfoglalása alapján javaslatot tesz a Doktori Tanácsnak a doktori cím odaítélését illetően. Ha ügyrendi, vagy tudományetikai kifogás merül fel, akkor az osztály titkos szavazással dönt, hogy ügyrendi kérdésben a Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságához, tudományetikai kérdésben az MTA Tudományetikai Bizottságához fordul-e. Erről szóló határozatát az osztály megküldi a Doktori Tanácsnak. A cím odaítélésére vonatkozó javaslat elutasításának indoka csak a D. Sz. 44. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott (ügyrendi vagy tudományetikai) ok lehet, azaz az értekezés tudományos értékeiről, a cím odaítélésének szakmai kérdéseiről ebben a fázisban az osztály – a szabályzatoknak megfelelően – már nem foglalhat állást, ezért erről szavaznia sem szükséges.

13. §

(1) Az eljárás során készült állásfoglalásokat a kérelmező a hatályos szabályzat előírásai szerint megtekintheti.

(2) Az osztály doktori ügyeket július és augusztus hónapban nem tárgyal: az elintézési határidőt ennek megfelelően kell számítani.

II.

Az érdemi vizsgálat elvei

A kérelmező munkássága

(D. Sz. 1., 24. §)

14. §

- (1) A kérelmező munkássága formai és tartalmi ismertetőjegyek alapján ítéltető meg.
- (2) A formai követelmények a kérelmezőnek a tudományos életben való részvételét, jelenlétét igazolják, rendszerint számszerűsíthető adatokkal.
- (3) A tartalmi követelmények a kérelmezőnek a felkészültségét és a tudományterületre gyakorolt hatását, munkássága hatékonyságát, – a személyéhez egyértelműen köthető tudományos eredményeket – igazolják, rendszerint tudománymérési adatokkal.

Az osztály tudományos/doktori bizottságainak létrehozása

(D. Sz. 14-15. §)

15. §

Az MTA Agrártudományok Osztálya tudományos/doktori bizottságainak létrehozása az Asz. és a hozzá tartozó Ügyrend által meghatározott szabályok szerint történik.

Az osztály Doktori Véleményező Bizottsága (ODVB) tanácsadó és ellenőrző testület, amely segít a pályázatok adatainak ellenőrzésében, véleményt, javaslatokat fogalmaz meg, de nem veszi át sem a tudományos bizottságok, sem az osztály döntési kompetenciáit. Az ODVB személyi összetételére az osztály elnöke tesz javaslatot. Az ODVB tagjainak több szakterületet kell képviselniük, és lennie kell közöttük MTA doktora címmel rendelkező személynek, aki közgyűlési képviselő is. Az ODVB tagjait az osztály hároméves időtartamra titkos szavazással választja meg.

16. §

- (1) Az osztály formai és tartalmi követelményeit az MTA Agrártudományok Osztálya doktori követelményrendszere: minimumkövetelményei és mellékletei tartalmazzák, melyet a Doktori Tanács az elfogadást követően a Doktori Minimumkövetelmények Tárában rögzít.
- (2) Az osztályok a doktori ügyekre irányadó eljárásrendjeiket az osztályügyrendjük 2. sz. mellékletében szabályozzák és a Doktori Tanács elé terjesztik.

ZÁRADÉK

Az MTA Agrártudományok Osztálya 2018. szeptember 12-i ülésén tárgyalta és fogadta el jelen doktori ügyrendjét.

Az MTA Elnöksége a doktori ügyrendet 2019. június 25-i ülésén hagyta jóvá. A doktori ügyrend 2019. szeptember 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az Elnökség által 2012. november 27-én jóváhagyott doktori ügyrend.

MELLÉKLET

A Doktori Tanács elnökének 4395/2018/DTT iktatószámú ajánlása

1. Ugyanazon tudományos megállapítás „saját új eredményként” két különböző disszertációban nem szerepelhet, azaz az MTA doktori disszertációnak tudományosan és etikailag is önállóan meg kell állnia a helyét.
2. Az MTA doktori pályázat elbírálása során a pályázó végzett PhD hallgatóinak nyilatkozata szükséges a társszerzős publikációkban közölt tudományos eredmények megoszthatóságáról, és annak mértékéről.
3. Össze kell hasonlítani az MTA doktori pályázat bírálata során a benyújtott MTA doktori téziseket és a pályázó végzett PhD hallgatóinak téziseit, mely az Országos Doktori Tanács (www.doktori.hu) honlapjának segítségével elektronikusan megvalósítható.